

2023-03-28

Att

Organ

Regionstyrelsen

Plats

Sammanträdesrum Mälaren, Regionhuset, Västerås

Tidpunkt

Tisdagen den 28 mars 2023

§ 79 Motion om avgiftsfri tvångsvård

RV220424

Felicia Granath (V) föreslår i en motion inkommen 2022-05-30 att Region Västmanland tar bort den dagliga avgiften om 100 kr för personer som vårdas enligt LPT, samt att Region Västmanland tar bort den dagliga avgiften om 100 kr för personer som befinner sig inom Rättsspsykiatri.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till regionstyrelsen för yttrande, RF 2022-06-14 § 76 c).

Hälso- och sjukvårdsnämnden yttrade sig över förslaget 2023-03-22 § 38.

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande***Nuläge***

Personer som vårdas enligt Lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) eller inom rättspsykiatri, enligt lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV) betalar i nuläget samma avgift som övriga patienter inom slutenvården i Region Västmanland. Avgiften för slutenvård är 120 kronor per dygn. Patienter under 40år med hel aktivitetssättning/sjukersättning betalar 50 kr per dag de 30 första dagarna vid varje vårdtillfälle. Eftersom de är patienter inom slutenvården betalar de inte för besök inom exempelvis primärvården. Anhållna, häktade och intagna vid kriminalvårdsanstalt som är folkbokförda i Västmanland betalar ingen patientavgift i öppen vård eller inom slutenvården.

Slutenvårdsintäkterna inom Rättsspsykiatri uppgår till cirka en miljon kronor per år. Vuxenpsykiatriens årsintäkt är cirka 1,5 miljoner kronor om året, ungefär 50–60% av patienterna där vårdas enligt LPT. I nuläget är det upp till varje region att fastställa avgift för tvångsvård och rättspsykiatri med maxtak. Dömda personer som avtjänar sitt straff inom kriminalvårdens verksamhet, dock ej personer med fotboja, betalar ingen avgift för vård enligt nationella bestämmelser.

Omvärldsbevakning

I Region Stockholm och Region Värmland är vård enligt LPT och LRV avgiftsfri. I Region Dalarna och Region Uppsala kostar vård enligt LPT och LRV.

2023-03-28

Analys

Precis som motionären beskriver är sjukdom besvärande och för många patienter innebär det en ansträngning för ekonomin. Detta oberoende av om patienten vårdas enligt LPT, LRV eller har en annan sjukdom som kräver vård. Frågan om avgiftsfrihet inom tvångsvård och rättspsykiatri är komplex och det är utmanande att få avgiftssystemet helt rättvist eftersom alla patienter är olika. Personer med sämre ekonomi kan gynnas av avgiftsfrihet – samtidigt som även patienter som vårdas frivilligt kan ha samma belastningsfaktorer. Exempelvis är en traumabehandling valfri, där patienten behöver behandling för att överleva men inte kan föra sin talan på grund av sitt tillstånd.

I län där tvångsvården är avgiftsfri har det hänt att patienter agerat på ett sätt som lett till tvångsvård istället för frivillig vård. De patienter som vårdas en längre tid och inte har barn eller boende att bekosta kan en avgift om 120 kronor per dag anses som en relativt låg avgift för levnadsomkostnader.

Regionstyrelsens yttrande**I ärendet yrkar**

Heidi-Maria Wallinder (V) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer beredningens förslag mot Heidi-Maria Wallinders yrkande och finner att regionstyrelsen beslutar enligt beredningens förslag.

Regionstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Reservation

Heidi-Maria Wallinder (V) reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Paragrafens slut -----

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2023-04-05

Mikael Andersson Elfgrén

Ordförande

Heidi-Maria Wallinder

Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla

2023-04-05 intygas:

Christina Ersson

Rätt utdraget intygas 2023-04-06

Christina Ersson